

Divja delnica surovinskega podjetja in presenetljivi podatki s trga dela v ZDA

Ohlajanje Kitajske vnaša negotovost posebno med surovinske družbe in države. Zadnji podatki iz ZDA pa kažejo tudi na umirjanje tamkajšnjega okrevanja, kar vnovič ne opravičuje morebitnega dviga obrestnih mer v kratkem.

v EUR	V zadnjem tednu (25.9.2015 - 2.10.2015)	Letos (31.12.2014 - 2.10.2015)
Svet - MSCI World*	+0,28%	+1,18%
ZDA - S&P 500*	+0,53%	+2,01%
Evropa - DJ STOXX 600*	-0,41%	+1,55%
Japonska -Topix*	-0,31%	+10,72%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	+1,39%	-9,50%

* cenovni indeks, preračunan v EUR

Vir: Bloomberg

Strah pred nezmožnostjo poplačila dolgov ene največjih družb v surovinski industriji je pahnil borze na začetku tedna nekoliko navzdol. Vrednost Glencorjeve delnice je tako v ponedeljek na londonski borzi izgubila kar 29,4 %. Po zagotovilih podjetja, da je visoko likvidno in da nikakor nima težav s solventnostjo, je v naslednjih štirih trgovanjskih dnevih delnica pridobila 38,4 % in teden končala zgolj 2,2 % pod izhodiščem tedna pred tem. Kriza na surovinskem trgu se očitno pogloblja, kar je v največji meri posledica ohlajanja kitajskega gospodarstva, ki je največji porabnik surovin na svetu. Zgolj za primerjavo - Kitajska porabi več aluminija, bakra in cinka kot ZDA, Evropa in Japonska skupaj, kar najbolj vpliva na podjetja, ki proizvajajo te surovine, in surovinske države, torej tiste, pri katerih izvoz surovin predstavlja večji del v celotnem izvozu.

Po drugi strani velja omeniti, da se je septembra na Kitajskem indeks prihodnje proizvodne aktivnosti (PMI manufacturing), objavljen s strani Caixin/Markit, na mesečni ravni znižal zgolj za 0,1 odstotno točko na 47,2, kar je 0,2 odstotne točke manj, kot so napovedovali analitiki. Zadnji podatki kažejo na znatno upočasnitev padanja tega indeksa, vendar gre poudariti, da gre še vedno za najnižjo raven omenjenega indeksa vse od oktobra 2012. V tem primeru vrednost indeksa nad 50 pomeni pričakovanje nadaljnje ekspanzije, pod 50 pa pričakovanje počasnejše rasti dejavnosti. Azijski delniški indeksi so se na novico, da se je PMI znižal za manj od prvotnih pričakovanj, odzvali pozitivno, pri čemer se lokalna kitajska borza zaradi praznikov od objave podatka sploh še ni odprla.

Pretekli teden smo bili priča tudi podatku, da so investitorji v tretjem četrtletju 2015 z razvijajočih se trgov umaknili za okoli 40 milijard USD naložb. Gre za največjo stopnjo odtoka denarja iz omenjenih držav vse od zadnjega četrtletja 2008, torej od zadnje finančne krize. Razlogov za umik je več, pomembnejši med njimi pa sta prej omenjena Kitajska in surovinski trg ter signali glede bližanja prvemu dvigu ključne obrestne mere ameriške centralne banke po letu 2008. Zgodovinsko nizka ključna obrestna mera je v preteklosti spodbudila vlagatelje, da so svoje naložbe usmerili na bolj tvegane trge. MSCI Emerging markets indeks je tako v zadnjih treh mesecih (merjeno v EUR) izgubil okoli 18 % vrednosti.

Vprašanje, ki smo si ga zastavili konec preteklega tedna, pa je: »Ali presenetljivo slabo poročilo s strani trga dela v ZDA za mesec september opravičuje ponoven zamik pri dvigu obrestnih mer s strani Fed-a iz preteklega meseca?«. Poročilo je presenetilo vlagatelje, saj drugi kazalniki, kot je podatek o številu novih prošenj za nadomestilo za primer brezposelnosti, tega niso nakazovali. Podatki s trga dela, ki so poleg inflacije eden od dveh ključnih segmentov, ki jih spremlja Fed za uravnavanje monetarne politike, so v preteklem tednu postregli s hladnim tušem. Skupno je bilo ustvarjenih 59 tisoč delovnih mest manj, kot so ocenjevali analitiki, v privatnem sektorju je ta številka bila celo nižja za 79 tisoč. Poleg tega je bilo avgustovsko poročilo, ki bi po pričakovanjih moralo biti revidirano navzgor, popravljeno navzdol. Razlog, da se stopnja brezposelnosti ni dvignila, je v tem, da je delež aktivne populacije padel na zgodovinsko nizkih 62,4 % (povečal se je delež brezposelnih, ki ne iščejo službe, teh pa se ne upošteva pri stopnji brezposelnosti). Edina svetla točka poročila je bila, da se izboljšuje produktivnost. Po objavi poročila so tečaj globalnih delnic najprej upadli, a je učinek bolj verjetnega novega zamika pri dvigu obrestnih mer v ZDA prevladal nad slabšimi podatki s trga dela. Tako se je zahtevana donosnost 10-letnih ameriških državnih obveznic ponovno znižala pod 2 %, na vrednosti je izgubil tudi dolar, kar pa je dobro za ameriške izvoznike in posledično tudi delnice ameriških podjetij. Vse to je botrovalo največjemu odboju ameriških delnic znotraj dneva v zadnjih štirih letih ter tudi pozitivni donosnosti ameriških in globalnih delnic v preteklem tednu.

Jaša Perossa
direktor sektorja upravljanja portfeljev

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.